91 13. sept. Það er viðurkennt í sveitfestismáli þessu, sem er milli Holtamannahrepps og Biskupstungnahrepps, að Krisján Hreinsson, sem ágreiningurinn eru um, eigi fæðingarhrepp í Biskupstungnahreppi, en hreppsnefndin þar heldur því fram, að hann hafi með óslitinni 10 ára dvöl áunnið sjer framfærslurjett í Holtamannahreppi. Í þann hrepp kom Kristján 1861 og reisti þar þá bú, og bjó þar til þess er hann 1883 fluttist til Vatnsleysustrandarhrepps. Veturinn 1869—70 þáði Kristján 35 fiska styrk af sveitarsjóði Holtamannahrepps, sem leiddi til þess að hann með úrskurði stiptamtsins 1. nóv. 1871 var dæmdur sveitlægur í Biskupstungnahreppi. Síðan fjekk Kristján úr sveitarsjóði Holtamannahrepps veturinn 1877—78 8 fiska, veturinn 1881—82 78 fiska og veturinn 1882—83 17 fiska, eða samtals 103 fiska. Hreppsnefnd Biskupstungnahrepps hefur reyndar viljað vefengja það, að nefndur 8 fiska styrkur hafi verið veittur Kristjáni úr sveitarsjóði Holtamannahrepps og Kristján sjálfur hefur fyrir rjetti 5. nóv. f. á. borið, að hann vissi ekki hvernig á þeirri skuld stæði og hefði aldrei fengið þá 8 fiska, og einnig er það upplýst að hreppsnefndaroddvitinn í Holtamannahreppi gaf Krisjáni 1879, þegar hann giptist, vottorð um að hann væri eigi í neinni sveitarskuld þar í hreppi. En vottorð þetta sem tjáist hafa gefið verið af ókunnugleik oddvitans, sem þá var nýkominn að oddvitastörfum, gat ekki í sjálfu sjer afmáð þá þýðingu sem styrkurinn, ef hann hefði þeginn verið hlaut að hafa fyrir sveitfesti Kristjáns, og líkur þær sem í vottorðinu gætu legið gegn veitingu styrksins geta eigi staðist gegn því, að styrkurinn er tilfærður í jafnaðarreikningi hreppsins fyrir það ár, er hann var veittur, 1877—78, samkvæmt útdrætti úr sveitarbókinni staðfestum af sýslumanni, eins og einnig Kristján sjálfur hefur fyrir rjetti 12. júní þ. á. kannast við, að hann hafi beiðst styrksins og fengið hjá oddvita ávísun upp á hann. Samkvæmt þessu hefur Kristján eigi dvalið 10 ár samfleytt í Holtamannahreppi án þess að þiggja þar af sveit, og með því að hann heldur eigi neinstaðar annarstaðar hefur áunnið sjer framfærslurjett, þá skal úrskurður yðar, dags. 14. desember 1886, standa óraskaður að því leyti, sem hann ákveður optnefndan Kristján Hreinsson með konu hans og skilgetnum börnum sveitlægan í fæðingarhreppi hans, Biskupstungnahreppi, en þessi hreppur verður eigi skyldaður til að endurgjalda neitt af ofannefndum 103 fiska styrk, þar sem honum eigi virðast hafa verið gefin í tíma tilkynning um styrkveitingarnar.

92 15. sept. **Brjef landshöfðingja** *til biskupsins* **um skyldu prests til að greiða prestsekkju eptirlaun.** — Í þóknanlegu brjefi, dags. í gær, hafiðþjer, háæruverðugi herra, skýrt mjer frá því, að presturinn í Hvammi í Norðurárdal, sjera Gísli Einarsson hafi skorast undan að greiða ekkju sjera Þorvaldar Stefánssonar, sem síðast var prestur að Hvammi, Kristínu Jónsdóttur, eptirlaun af Hvammsbrauði, þar sem slíkt hvorki hafi verið tilskilið í auglýsingunni um brauðið, þegar hann sótti um það, nje í veitingarbrjefi hans fyrir því. Þjer hafið nú tekið fram, að Hvamms prestakall hafi verið í flokki lakari meðalbrauða, þegar sjera Þorvaldur Stefánsson dó, þannig að ekkju hans beri $^1/_{12}$ af föstum tekjum brauðsins, og sömuleiðis hafið þjer látið það álit í ljósi, að ástæður sjera Gísla Einarssonar fyrir undanfærzlunni að greiða prestsekkjueptirlaunin geti ekki álitist á rökum byggðar, þarsem hjer sje að ræða um lögmæta kvöð á prestakallinu.

Með því að jeg er yður alveg samdóma í þessu efni, skal jeg hjermeð þjónustu- 92
samlega skora á yður, að leggja fyrir sjera Gísla Einarsson að greiða þegar í stað prests- 15. sept.
ekkjunni Kristínu Jónsdóttur hennar lögmætu eptirlaun að viðlögðum þvingunarmeðölum þeim, sem nefnd eru í enda brjefs yðar. Á sínum tíma vænti jeg eptir að fá skýrslu yðar um það sem gjörist í þessu efni.

Ágrip af brjefi landshöfðingja *til sitptsyfirvaldanna* **um lán handa presta-** 93
kalli. — Með brjefi þessu var hinum núverandi presti á Þingvöllum leyft að kaupa handa 20. sept.
Þingvallaprestakalli stórt og vandað íbúðarhús, er prestur sá, er þar var næst á undan byggði á prestssetrinu, og að taka í því skyni 1600 kr. lán uppá prestakallið, er endurborgist á 12 árum. Þó var leyfið bundið því skilyrði, að auk búrs, eldhúss og skemmu yrðu einnig staðarhús eptir sem áður, fjós og smiðjuhús með sömu stærð og verið hefur.

Brjef landshöfðingja *til amtmannsins yfir norður og austuramtinu* **um út-** 94
mælingu á lóð undir kirkjugarð. — Með þóknanlegu brjefi dags 3. júlí þ. á. hafið þjer 20. sept.
herra amtmaður, sent hingað erindi frá nefnd manna, er stendur fyrir kirkjubygging á Sauðárkróki, þar sem hún fer fram á að fá útmælda 500 □ faðma lóð til kirkjugarðsstæðis úr landi þjóðjarðarinnar Sauðár á melunum fyrir ofan Sauðárkrók. Hefur umboðsmaður Reynisstaðarklausturs mælt með beiðni nefndarinnar og leigulíði þjóðjarðarinnar Sauðár samþykkt útmælinguna að sínu leyti endurgjaldslaust, og hafið þjer því lagt það til að hin umrædda útmæling verði leyfð.

Útaf þessu skal yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar að jeg veiti hjermeð samþykki mitt til að ofangreindar útmælingar til kirkjugarðsstæðis á melunum fyrir ofan Sauðárkrók, en jeg vænti þess jafnframt, að haft verði gát á því að velja eigi kirkjugarðsstæðið svo að af geti hlotizt nein spilling á neyzluvatni Sauðárkróksbúa.

Brjef landshöfðingja *til landlæknisins* **um útvegun á bóluefni og útgjöld til** 95
bólusetninga. — Í þóknanlegu brjefi, dags 3. f. m., hafið þjer herra landlæknir, skýrt 21. sept.
mjer frá erfiðleikum þeim er á því sjeu að útvega nægilegt bóluefni til bólusetninga hjer á landi, og að þjer, til þess að afstýra skorti á bóluefni framvegis hafið samið við Selmer assistent við hina konunglegu Vaccinationsanstalt í Kaupmannahöfn sem sje fús til að senda talsvert af bóluefni hingað með hverju gufuskipi, sem fer til Íslands árið í kring, gegn hæfilegri þóknun eða 100 krónum árlega, og farið þjer þess nú á leit, að fje þetta verði útborgað úr landssjóði eptir einhverri grein fjárlaganna, þannig að fyrir 1888 verði ávísaðar 50 kr. fyrir síðari helming ársins.

Útaf þessu skal yður til vitundar gefið, að samkvæmt kgsbr. 24. marz 1830, um bólusetningar hjer á landi, 4. gr., virðist hinu danska heilbrigðisráði (Sundheds-Collegium) vera lagt á herðar að útvega læknunum hjer á landi eptir beiðni þeirra nægilegt bóluefni, og skal jeg því þjónustusamlega skora á yður að fara fram á það við nefnt ráð, að það sendi til Íslands meira bóluefni en nú er gjört, eða svo mikið að nægi, en að því er snertir borgun á bóluefni því er þjer þegar hafið keypt eða síðar kunnið að verða að kaupa, ef heilbrigðisráðið eigi verður við áskorun yðar, þá ber yður